

1. Metalliteollisuus Toimialaseuranta toukokuu 2022

Tutkimusyksikkö

1. Metalliteollisuus

Sisällysluettelo

- 1.1. Metallien jalostus
- 1.2. Metallituotteiden valmistus
- 1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus
- 1.4. Elektroniikkateollisuus
- 1.5. Sähkölaitteiden valmistus
- 1.6. Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen valmistus
- 1.7. Muiden kulkuneuvojen valmistus

Metalliteollisuus vastaa Tilastokeskuksen luokittelua metalliteollisuuden aloista.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 24 Metallien jalostus

TOL 25 Metallituotteiden valmistus

TOL 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus

TOL 27 Sähkölaitteiden valmistus

TOL 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus

TOL 29 Moottoriajoneuvojen valmistus

TOL 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus

Sopimusalat: Teknologiateollisuus, Pelti- ja teollisuuseristysala, Veneenrakennusteollisuus

1.1. Metallien jalostus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +15 % (Q1/21 → Q1/22)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +51 % (Q1/21 → Q1/22)
- Toistaiseksi Suomessa tapahtuva tuotanto ei ole kärsinyt suuresti materiaali- ja raaka-ainepulasta.
- Tilanne muuttuu, jos maakaasun tuonti lakkaa ennen kuin korvaavat järjestelyt toimivat.
- Suomen Keski-Eurooppaa paremmin toimiva energiajärjestelmä parantaa kilpailukykyä.
- Suhdannetilanne on hyvä ja ainakin teräksestä on pulaa.
- Teräksen hinta pysynyt korkeana. Yritysten kannattavuus erittäin hyvä:
 - SSAB konserni Q1 liikevoitto 810 milj. €. Vuosimuutos: +620 milj.€.
 - Outokumpu konserni Q1 liikevoitto 313 milj. €. Vuosimuutos: +197 milj.€.
 - Molemmat luvut kuvaavat yritysten maailmanlaajuisista toimintaa.

1.2. Metallituotteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +18 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +21 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +10 % (M2/21 → M2/22).
- Metallien hinnat (Teräs, Sinkki, Alumiini, Nikkeli ja Kupari) ovat nousseet korona-aikana metallista riippuen noin 85-115 % (3/2020 → 2/2022).
- Raaka-aineen hinnannousu on merkittävä syy toimialan tuottajahintojen nousulle.
- Toijala Works Oy yhtiön yksi tehdasrakennus paloi tammikuussa 2022, yhtiö on kertonut rakentavansa sen tilalle uuden. Yrityksen 200 työntekijästä noin puolet lomautettiin.
- Jotain alihankintatuotantoa siirtyi korona-aikana takaisin Suomeen, mutta ilmiön laajuutta on hankala arvioida.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +9 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +5 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +1 % (M2/21 → M2/22).
- Vientiä Venäjälle on ollut paljon ja sen väheneminen ja jopa loppuminen ovat takaisku toimialan monille yrityksille.
- Cargotec Oyj ja Konecranes Oyj yhtiöiden fuusio kaatui Britannian kilpailuviranomaisen vaatimuksiin ja yhtiöt ovat luopuneet fuusio-hankkeesta.
- Valmet Oyj Jyväskylän tehtailla oli äskettäin tulipalo, jolla on vaikutuksia tuotantoon ja työllisyyteen, vaikutusten arviointi on vielä kesken.
- Metallien hinnannousu on vaikuttanut yllättävän vähän toimialan yritysten tuottajahintoihin.
- Komponenttipula haittaa edelleen tuotantoa.
- Monet toimialan yritykset ovat palkanneet lisää henkilökuntaa alkuvuonna.

1.4. Elektroniikkateollisuus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +5 % (Q1/21 → Q1/22)
- Siru- ja puolijohdepula haittaa alan yritysten toimintaa merkittävästi.
- Kiinan koronatilanteen heikkeneminen lisää toimitusvaikeuksia. Vaikuttaa todennäköiseltä, että tiukat koronasulut jatkuvat ainakin lähikuukaudet.
- Alan suurimman toimijan Nokia konsernin asema markkinoilla on parantunut. Yrityksen laitteet ovat saaneet kirittyä kiinni Ericssonin ja Huaweiin teknisen etumatkan 5G-verkkolaitteissa. Tilanteen paraneminen näkyy myös kannattavuudessa ja ensimmäinen vuosineljännes oli todella voitollinen. Maailmanlaajuisesti Nokia teki liikevoittoa yli puoli miljardia euroa ja voitto kasvoi hieman.
- Piikiekkovalmistaja Okmetic Oy ilmoitti 10.5. rakentavansa uuden tehtaan Vantaalle. Se tuo 500 uutta työpaikkaa, joista 400 tuotannon työpaikkoja.

1.5. Sähkölaitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +8 % (Q1/21 → Q1/22).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +12 % (M2/21 → M2/22).
- Kuparin hinta on noussut korona-aikana 90 prosenttia (3/2020 → 2/2022).
- Etenkin tuulivoimarakentaminen ja muut energiahankkeet sekä autoilun sähköistäminen luovat kysyntää toimialalle.
- Monet yritykset ovat palkanneet lisää henkilökuntaa alkuvuonna.
- Perinteiset yhtiöt (esim. ABB Oy, Ensto, Vacon) hallitsevat toimialaa.
- Uusiakin kasvuyhtiöitä silti syntyy. Nollasta aloittaneessa sähköautojen latauslaitteita valmistavassa Kempower Oyj yhtiössä on ollut rajua kasvua: vuoden 2021 lopussa jo 140 ihmistä töissä.
- Pyrkiminen omavaraisuuteen energiatuotannossa tuo mahdollisuuksia toimialalle.
- Komponenttipula on haittana.

1.6. Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +7 % (Q1/21 → Q1/22)
- Liikevaihdon vuosimuutos: +18 % (Q1/21 → Q1/22)
- 29.4. Valmet Automotive ilmoitti vähentävänsä mahdollisesti jopa 1 100 työpaikkaa Uudessakaupungissa. Pääasiallinen syy on, että loppuvan Mersu-sarjan tilalle ei ole saatu korvaavaa tuotantoa.
- Toisaalta Valmet Automotive sai suuren tilauksen saksalaisen sähköauton valmistajalta, mutta volyymit tulevat jäämään Mersu-sarjoja pienemmiksi.
- Ukrainan sota aiheuttaa tuotantohäiriöitä EU:ssa toimivissa autotehtaissa. Tämän myötä Eurooppa menettää jälleen asemia maailmanlaajuisessa kilpailussa.
- Autojen akkuja valmistava teollisuus on kasvussa Suomessa, mutta tässä asiassa Suomi ei ole poikkeus. Tehtaita nousee ympäri Eurooppaa. Ei voi sanoa, että Suomi olisi toistaiseksi onnistunut potentiaalinsa hyödyntämisessä erityisen hyvin.

1.7. Muiden kulkuneuvojen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Helsingin telakan molemmat käynnissä olevat laivaprojektit liittyvät Venäjään. Myös omistajilla vahva kytkös Venäjään. Nämä syyt aiheuttavat monenlaista pulmaa. Yrityksen jatko epävarma.
- Valtiot kasvattavat puolustusbudjettejaan. Tämän myötä Patrian ja myös muiden puolustusvälinevalmistajien tilanne paranee.
- Todennäköinen NATO-jäsenyys parantaa suomalaisen puolustusvälineteollisuuden vientimahdollisuuksia.
- Veneiden valmistajien vuodesta tulossa hyvä. Veneitä myydään paljon sekä kotimaahan että vientiin. Useilla valmistajilla tämän vuoden tuotanto on jo myyty. Pidemmällä aikavälillä polttoaineiden hinnan nousu voi laskea veneilyn suosiota.

**Teollisuus
liitto**